

Projekt

z dnia 12 listopada 2012 r.
Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W ŚREMIE**

z dnia ..... 2012 r.

**w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
na 2013 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr. 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124) Rada Miejska w Śremie uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Śremu.

§ 3. Traci moc uchwała Nr 37/VI/11 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 24 lutego 2011 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2013 roku.

Burmistrz

Adam Lewandowski

Załącznik do Uchwały Nr
.....
Rady Miejskiej w Śremie
z dnia .....

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2013 ROK

ŚREM

- I. Wprowadzenie**
- II. Sytuacja epidemiologiczna narkomanii w Polsce i w województwie wielkopolskim**
- III. Diagnoza problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych**
  - 1. Charakterystyka gminy Śrem
  - 2. Rozmiary problemów wynikających z używania narkotyków
- IV. Cele programu**
  - 1. Cel główny
  - 2. Cele szczegółowe
- V. Odbiorcy programu**
- VI. Zadania programu**
  - 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
  - 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
  - 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
  - 4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
- VII. Podmioty współpracujące przy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii**
- VIII. Sposoby realizacji zadań**
- IX. Zasady finansowania programu oraz sposób realizacji jego zadań**
- X. Monitorowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii**
- XI. Sprawozdanie**

I. Wprowadzenie

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy Śrem.

Art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii stanowi, iż prowadzenie przez gminę działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii odbywa się poprzez następujące zadania:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Program jest realizacją zadań samorządu lokalnego oraz wpisuje się w politykę państwa zawartą w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.

II. Sytuacja epidemiologiczna narkomanii w Polsce i w województwie wielkopolskim

Pod pojęciem używania narkotyków rozumie się stosowanie w celach innych niż medyczne różnorodnych środków farmakologicznych czynnych, zakazanych przez prawo międzynarodowe. Używanie narkotyków jest nielegalne i często ukrywane, trudno jest ocenić rozmiar występowania tego zjawiska oraz związanych z nim niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych. Pomimo tych trudności oczywiste jest, że narkotyki są przyczyną istotnego obciążenia chorobami, a ich konsumpcja rośnie w wielu krajach, w tym również w Polsce.

W maju i czerwcu 2011 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas

trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju.

Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ulokowanych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. Wyniki badania wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych, szczególnie alkoholu i tytoniu.

Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem, chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 24,3% młodszych uczniów i 37,3% starszych uczniów. Na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia wśród substancji nielegalnych jest amfetamina - ok. 4,6% wśród uczniów gimnazjów i 8,3% wśród uczniów szkół wyższego poziomu.

Aktualne, okazjonalne używania substancji nielegalnych, czego wskaźnikiem jest używanie w czasie ostatnich 12 miesięcy, także stawia przetwory konopi na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia. W klasach trzecich gimnazjów używa tego środka ponad 10,1% uczniów, w klasach drugich szkół ponadgimnazjalnych – 28,5%.

W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem 10,5% uczniów klas trzecich gimnazjów i 15,0% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych używało marihuany lub haszyszu.

Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Co do dostępności poszczególnych substancji innych niż alkohol, w 2007 r. obserwowaliśmy załamanie trendu wzrostowego trwającego od początku badań ESPAD. Zarówno oceny dostępności substancji, jak ekspozycja na propozycje w 2007 r. spadły. W 2011 roku odnotowano jednak ich wyraźny wzrost.

Badania jakościowe zrealizowane w Poznaniu wśród młodych konsumentów narkotyków, pozwoliły na przybliżone określenie specyfiki wielkopolskiej sceny narkotykowej. Specyfika tego regionu polega m.in. na tym, że w Poznaniu nie powstał centralny punkt zaopatrywania w środki odurzające („bajzel”), a przyjmowanie opiatów domowego wyrobu pod postacią roztworu (kompotu) gotowego do picia, zdecydowanie przewyższało ich przyjmowanie dożylnie.

Główną grupę użytkowników środków psychoaktywnych tworzą młodzi ludzie z kręgu kultury clubbing’u i kultury masowej, biorący inne środki niż heroina. W tej grupie znajdują się osoby o względnie wysokiej pozycji społecznej, pracujące, uczące się lub łączące naukę z pracą. Narkotyki stanowią ważny, chociaż nie najważniejszy, element ich stylu życia.

Marihuana, obok alkoholu i papierosów, staje się trzecim pod względem popularności środkiem psychoaktywnym, traktowanym przez młodzież nie jako narkotyk ale „naturalne zioło”. Nowym, bo dotychczas w badaniach nie uchwyconym zjawiskiem jest łączenie marihuany lub tabletek z alkoholem. Groźnym i można mieć obawy, że narastającym zjawiskiem jest palenie heroiny, środka o bardzo dużym potencjale uzależniającym.

Najczęściej wymienianym powodem sięgnięcia po jakiś środek była ciekawość. Najliczniejszą pozostaje grupa osób z problemem opiatów (16,3%). Następne w kolejności pod względem liczebności są grupy nadużywających leków uspokajających i nasennych (10,3%), stymulantów innych niż kokaina, czyli w zasadzie środków z grupy amfetamin (6%), przetworów konopi (2,7%) i substancji wziewnych (1,1%).

Pozostałe kategorie pacjentów nie przekraczają 1%.

III. Diagnoza problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych

1. Charakterystyka gminy Śrem

W 2011 roku gminę Śrem zamieszkiwało 40 131 mieszkańców (stan na 31.12.2011 r. – wg stałego miejsca zameldowania). Struktura demograficzna gminy Śrem przedstawia się następująco:

- kobiety stanowiły grupę 20 648 osób, mężczyźni 19.483osób,
- dzieci i młodzież w wieku do 18 roku życia stanowili grupę 7 992 osób w tym 4 106 mężczyzn i 3 886 kobiet.

W 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Śremie było zarejestrowanych 1 294 osób bezrobotnych, będących mieszkańcami gminy Śrem. W grupie osób bezrobotnych było:

- 750 kobiet,
- 340 osób w wieku do 25 roku życia,
- 272 osób w wieku powyżej 50 roku życia,
- 438 osób długotrwale bezrobotnych,
- 96 osób niepełnosprawnych,
- 287 osób pobierających zasiłki dla bezrobotnych.

W 2011 roku z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Śremie skorzystały 962 środowiska, w tym 2.437 osób. Liczba rodzin objętych wsparciem ze względu na:

- ubóstwo – 443 rodziny,
- niepełnosprawność – 404 rodziny,
- bezrobocie – 386 rodzin,

- długotrwała lub ciężka choroba – 311 rodzin,
- alkoholizm – 201 rodzin,
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych – 183 rodziny,
- bezdomność – 72 rodziny,
- przemoc w rodzinie – 58 rodzin.

Na terenie gminy Śrem działa Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współzależnień przyjmująca pacjentów bez ograniczeń wiekowych, oferująca pomoc w zakresie:

- 1) dla osób z problemem narkotykowym:
  - poradnictwo,
  - psychoterapia indywidualna ;
- 2) dla rodzin osób z problemem narkotykowym:
  - poradnictwo,
  - grupy wsparcia/edukacyjne;
- 3) dla osób uzależnionych utrzymujących abstynencję:
  - grupy wsparcia/edukacyjne,
  - grupy zapobiegania nawrotom,
  - warsztaty rozwoju osobistego;
- 4) dla wszystkich klientów/pacjentów poradni:
  - współpraca z miejscowym systemem pomocy społecznej;
- 5) w placówce istnieje możliwość konsultacji z:
  - lekarzem psychiatrą,
  - pracownikiem socjalnym;
- 6) placówka wystawia skierowania do oddziałów detoksykacyjnych i ośrodków rehabilitacyjnych.

2. Rozmiary problemów wynikających z używania narkotyków

O rozmiarach problemu świadczą niektóre dane za 2011 rok:

- w Przychodni Leczenia Uzależnień i Współzależnień w Śremie z pomocy psychologicznej skorzystały 24 osoby oraz 35 rodzin; udzielono 23 porady dla młodzieży i 17 porad dla rodziców młodzieży uzależnionej od narkotyków,
- w ramach działalności instytucji streetworkera objęto pomocą 6 rodzin, w tym 30 dzieci, z którymi prowadzony była indywidualna praca dostosowana do potrzeb podopiecznych,
- z zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej korzystało codziennie około 30 dzieci z rodzin z problemem uzależnienia.

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii udzielono 367 porad prawnych realizowanych w Klubie Integracji Społecznej Ośrodka Pomocy Społecznej w Śremie.

W 2011 roku aktywnie prowadzona była działalność profilaktyczna w społeczności szkolnej (przede wszystkim dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, rodziców, dzieci i młodzieży). Łącznie 700 uczniów objętych zostało edukacją w ramach profilaktyki narkomanii.

IV. Cele programu

1. Cel główny:

Ograniczenie skali zjawiska narkomanii na terenie gminy Śrem

2. Cele szczegółowe:

- a) prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej jako alternatywy dla zachowań ryzykownych,
- b) wzrost poziomu świadomości społeczności lokalnej na temat konsekwencji zażywania substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy,
- c) zwiększenie dostępu do systemu pomocy osobom uzależnionym od narkotyków, zagrożonym uzależnieniem oraz członkom ich rodzin.

V. Odbiorcy programu

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok skierowany jest do wszystkich grup społecznych związanych z problemem narkomanii, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

VI. Zadania programu:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

- a) finansowanie poradnictwa dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- b) współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy gminy Śrem,
- c) prowadzenie instytucji streetworkera dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem w tym dla dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniem.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej:

finansowanie/ dofinansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- a) realizacja i finansowanie programów, warsztatów i kampanii profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, a także osób dorosłych,
- b) organizacja i finansowanie spotkań oraz wyjazdów profilaktycznych będących integralną częścią realizowanych całorocznych programów profilaktycznych,
- c) finansowanie szkoleń, konferencji, seminariów i kursów specjalistycznych dla przedstawicieli różnych grup zawodowych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz wdrażania skutecznych strategii profilaktycznych,
- d) wspieranie szkół i placówek oświatowych oraz placówek socjoterapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem narkomanii.

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:

- a) wspieranie działań służących rozwiązywaniu problemów narkomanii podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- b) wspieranie podmiotów fizycznych, których działalność służy rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- c) wspieranie instytucji, których działalność służy rozwiązywaniu problemów uzależnień, w szczególności poprzez: doposażenie sprzętowe, organizowanie i finansowanie imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia.

VII. Podmioty współpracujące przy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

- a) Ośrodek Pomocy Społecznej w Śremie,
- b) szkoły i inne placówki oświatowe,
- c) Powiatowa Komenda Policji w Śremie,
- d) Straż Miejska w Śremie,
- e) organizacje pozarządowe,
- f) inne instytucje współpracujące przy realizacji zadań z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

VIII. Sposoby realizacji zadań

Realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Urząd Miejski w Śremie.

Zadania realizowane są poprzez:

- a) zlecenie zadań jednostkom organizacyjnym gminy Śrem,
- b) zakupy i zlecenia zewnętrzne.

W przypadku potrzeby realizacji zadania przez organizację pozarządową, zostanie ono zlecone w formie konkursu ofert w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IX. Zasady finansowania programu oraz sposób realizacji jego zadań

Źródłem finansowania zadań gminnego programu przeciwdziałania narkomanii są środki finansowe budżetu gminy. Finansowanie realizacji poszczególnych zadań określa preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z budżetem gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85153 – zwalczanie narkomanii.

X. Monitorowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- zbieranie danych statystycznych dotyczących problemów narkomanii,
- gromadzenia danych o miejscach i formach pomocy dla osób z problemem narkomanii na terenie gminy Śrem,
- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem narkomanii na terenie gminy,
- gromadzenie sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych,
- prowadzenia kontroli powierzonych zadań zgodnie z planem kontroli na dany rok oraz według potrzeb związanych z realizowanym zadaniem,
- dokonania oceny realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

XI. Sprawozdanie

Raport z wykonania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przedkładany jest Radzie Miejskiej w Śremie, w terminie do dnia 31 marca 2014 r.

Uzasadnienie
UCHWAŁY NR .....
RADY MIEJSKIEJ W ŚREMIE
z dnia .....

**w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
na 2013 rok**

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na gminę, jako zadanie własne, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów z zakresu narkomanii. Zgodnie z ustawą realizacja zadania winna być prowadzona w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, określając zakres zadań, które będą realizowane na terenie gminy, aby skutecznie prowadzić przede wszystkim profilaktykę w zakresie przeciwdziałania narkomanii wśród mieszkańców gminy oraz starać się rozwiązywać problemy wynikające z zażywania narkotyków. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii obejmuje szereg zadań obejmujących realizację ww. celów w zakresie narkomanii w gminie Śrem.

Wobec powyższego podjęcie uchwały należy uznać za uzasadnione.